

Farmacotherapie bij acute manie

Neelke Elstins

Psychiater (HIC-IHT & SMC Rielerenk)

Inhoud

- Beschikbare middelen en toepassing
- Somatische aspecten
- Dwangbehandeling

Beschikbare middelen

Stemmingsstabilisatoren

- Lithium
- Valproïnezuur (Depakine)
- (Carbamazepine)

Antipsychotica

- Haloperidol
- Olanzapine
- Quetiapine
- Risperidon

Benzodiazepinen

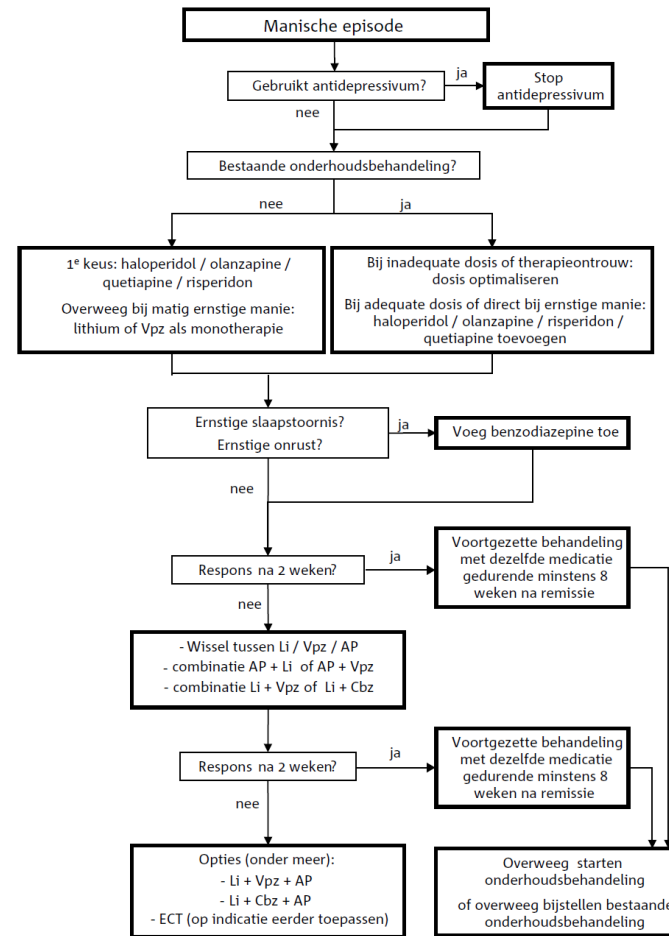
- Lorazepam
- Oxazepam
- Diazepam
- etc

Elektro Convulsie Therapie

Beslisboom 7.1

Behandeling manische episode

Beslisboom 7.1 Behandeling manische episode

Voor toelichting, zie paragraaf 2.5 onder Specifieke aanbevelingen.

AP = antipsychotica. Cbz = carbamazepine. ECT = elektroconvulsieve therapie. Li = lithium. Vpz = valproïnezuur.

ARTICLES | [VOLUME 378, ISSUE 9799, P1306-1315, OCTOBER 08, 2011](#)

Comparative efficacy and acceptability of antimanic drugs in acute mania: a multiple-treatments meta-analysis

[Dr Andrea Cipriani, PhD](#)   • [Prof Corrado Barbui, MD](#) • [Prof Georgia Salanti, PhD](#) • [Jennifer Rendell, PhD](#) • [Rachel Brown, BPharm](#) • [Sarah Stockton, BA\(Hons\)](#) • et al. [Show all authors](#)

Published: August 17, 2011 • DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(11\)60873-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(11)60873-8)

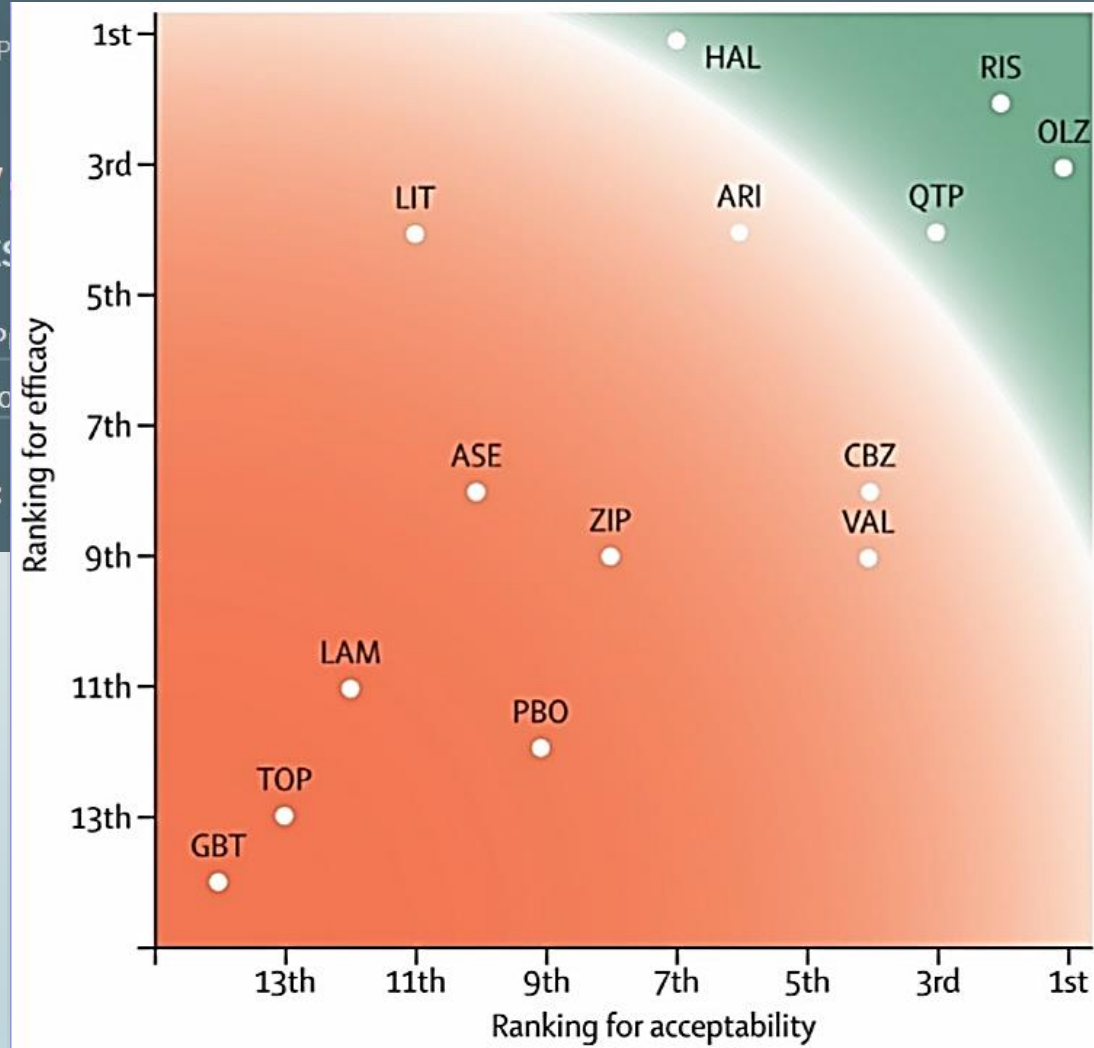
ARTICLES | [VOLUME 378, ISSUE 9799, P](#)

Comparative efficacy a multiple-treatments

Dr Andrea Cipriani, PhD   • [P](#)

Rachel Brown, BPharm • [Sarah Sto](#)

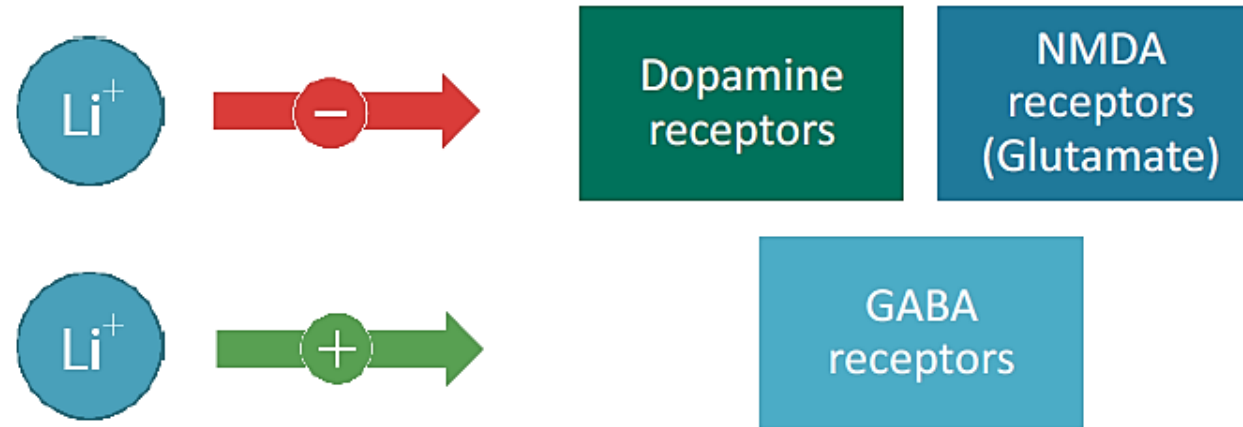
Published: August 17, 2011 • DOI:

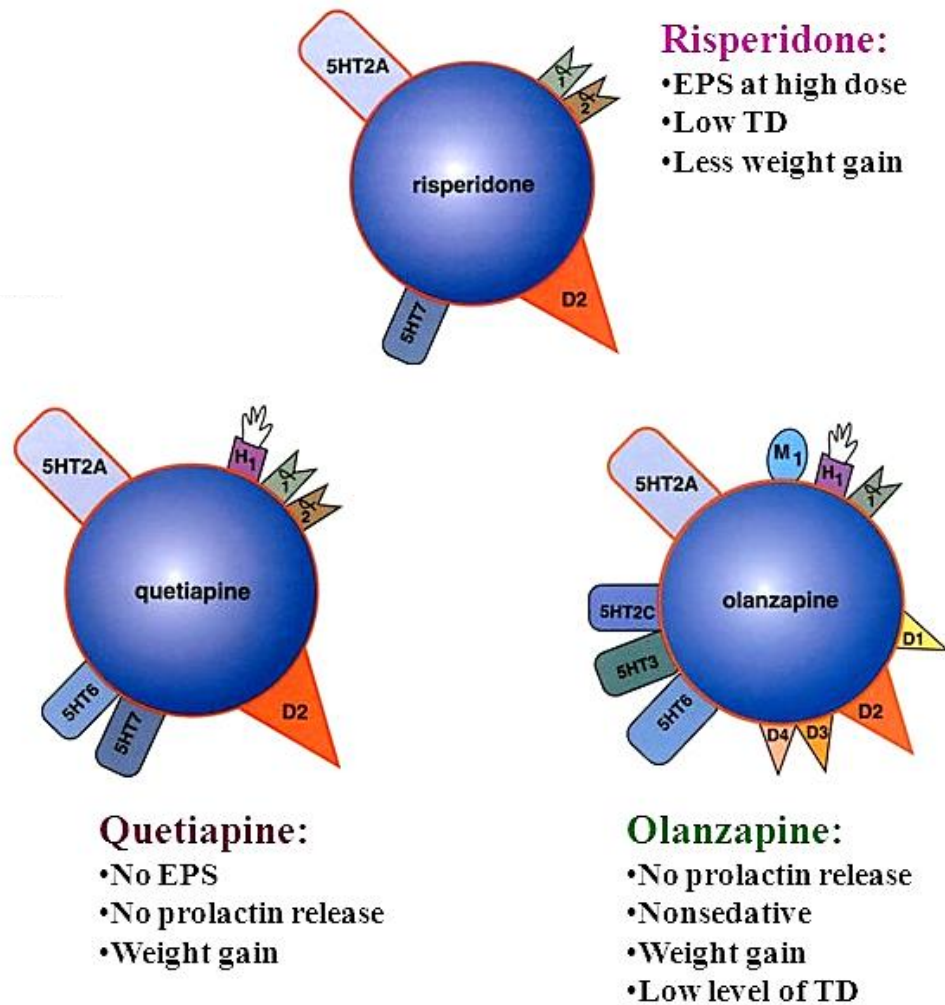
ania:

Werkingsmechanismen: Lithium

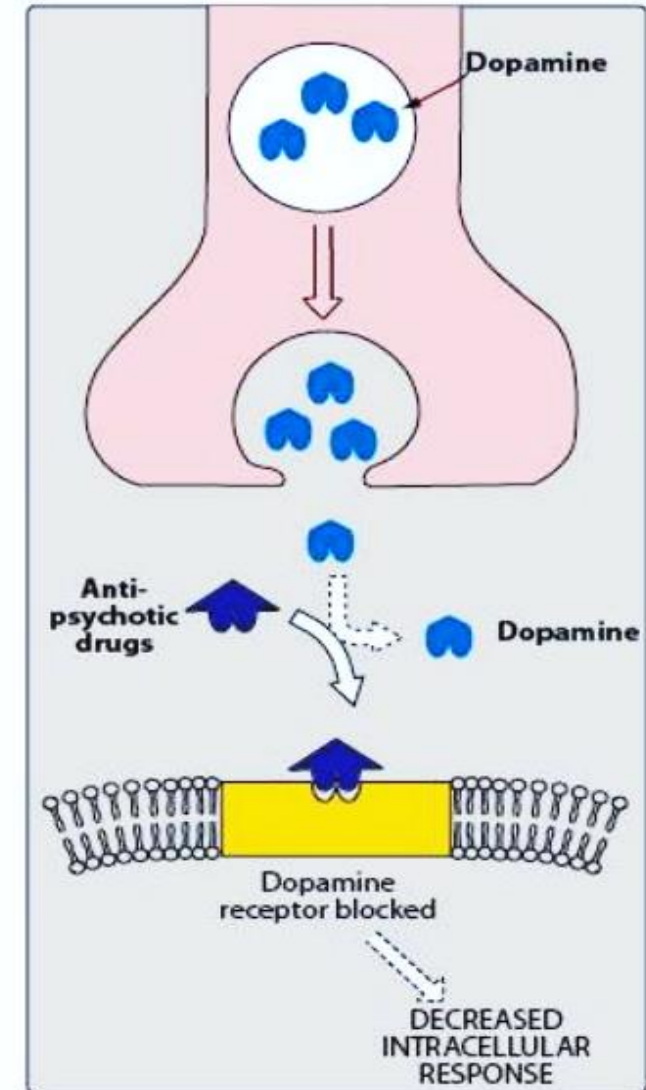
Lithium modulates neurotransmission

Werkingsmechanismen: antipsychotica

Stahl, 2002

Somatische aspecten

- Bijwerkingen
- Intoxicaties
- Interacties andere geneesmiddelen
- Metabolisering: eventueel CYP onderzoek (gentypering)
- Somatische screening
- Zwangerschap
- Ouderen
- Spiegelcontroles:

Hoogtherapeutische spiegel:

Li: 0,8-1,2 mmol/L

Cbz: 8-12 mg/L

Vpz: 80-120 mg/L

Dwangbehandeling

Richtlijn besluitvorming dwang: opname en behandeling

- IBS/RM nodig
- Dwangbehandeling, art 38 lid 5, wordt opgenomen in behandelplan: psychiater beslist
- Onafhankelijke toetsing aanbevolen:
  - noodzaak (gevaar in de kliniek of langdurige opname
  - + subsidiariteit, doelmatigheid, proportionaliteit
  - wilsonbekwaamheid
- Schriftelijke mededeling aanbevolen
- Mogelijkheid tot indienen van een klacht
- GD meldt uiterlijk bij aanvang van behandeling bij de Inspectie

Parenterale toediening

Antipsychotica

Kort en middellang werkend

Clozapine (voorheen Duitsland)

Haloperidol

Olanzapine

Zuclopentixol

Zuclopentixolacetaat

Sedativa en andere

Clonazepam

Clorazepinezuur

Diazepam

Lorazepam

Midazolam

Promethazine

Valproïnezuur

Lang werkend

Broomperidoldecanoaat

Flufenazinedecanoaat

Flupentixoldecanoaat

Fluspirileen

Haloperidoldecanoaat

Perfenazineenanthaat (Duitsland)

Risperidondepot

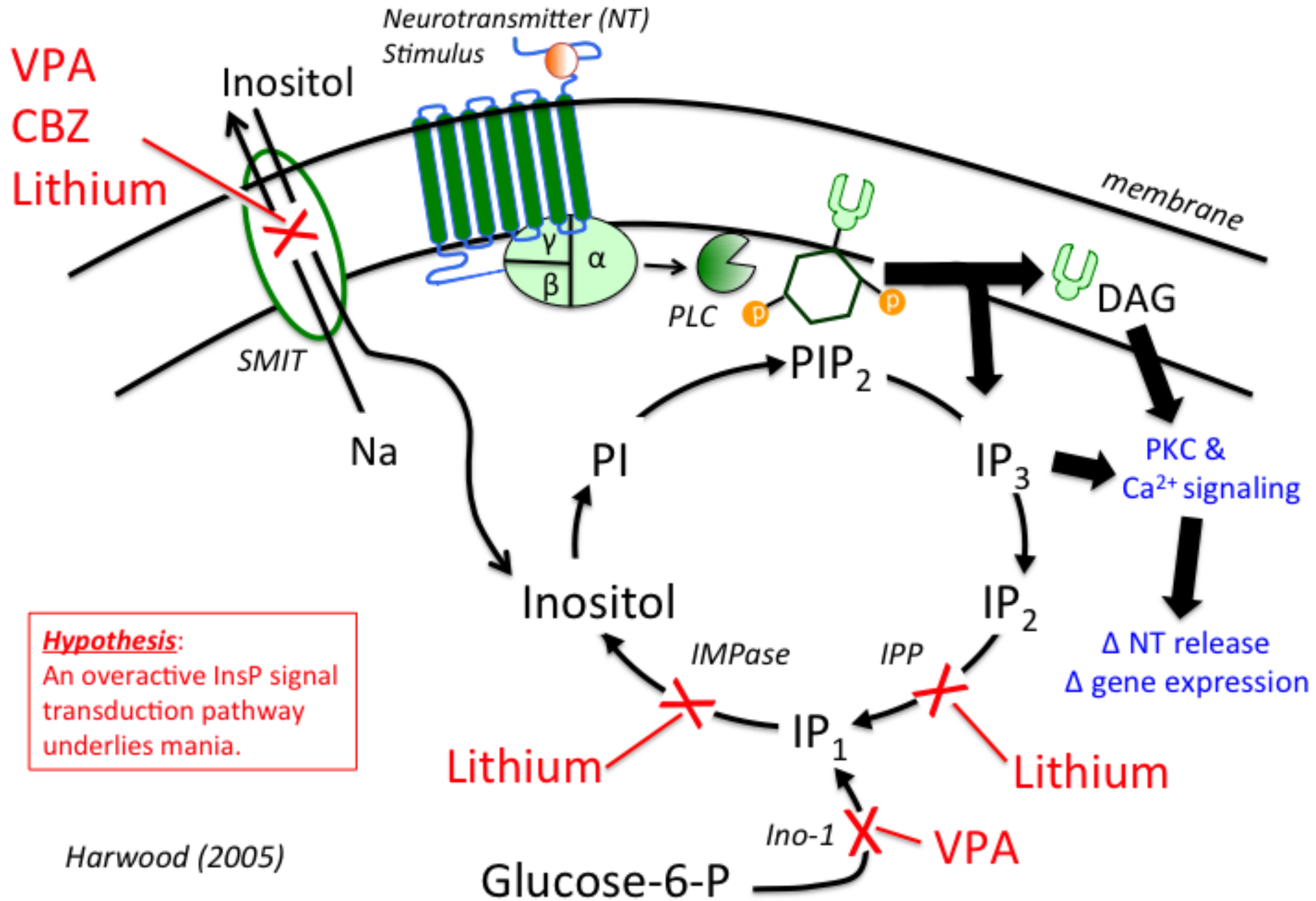
Zuclopenthixoldecanoaat

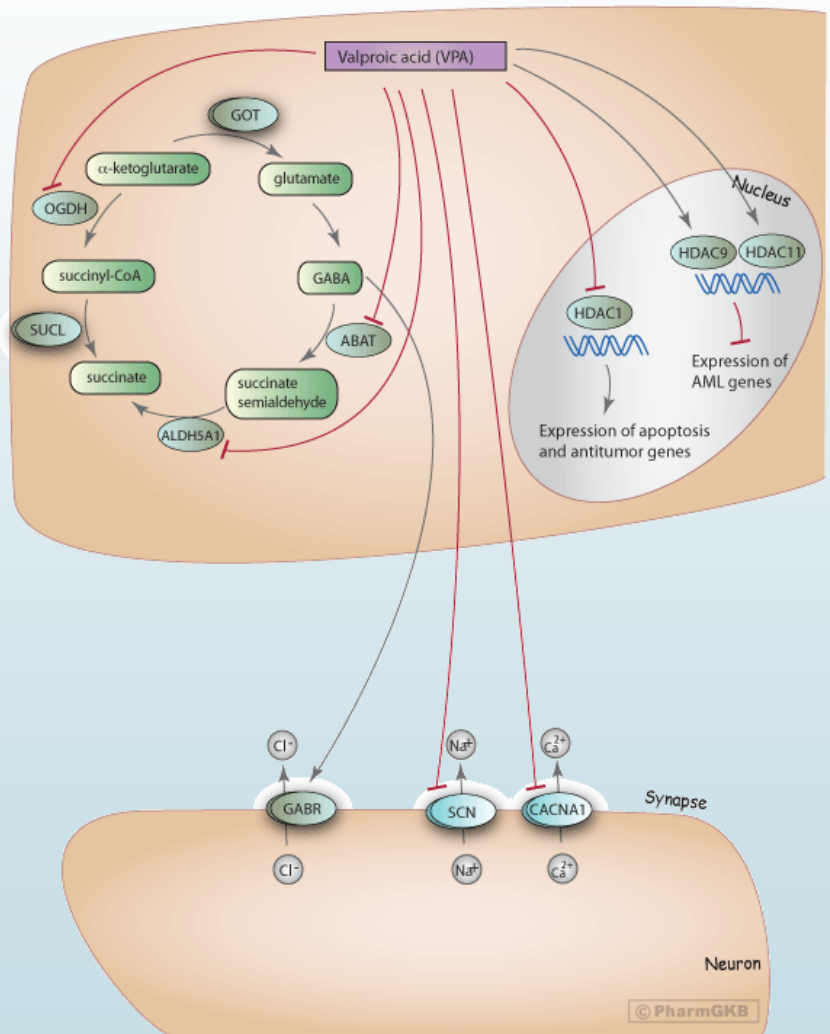
Bedankt voor uw
aandacht.

Zijn er vragen?

Inositol depletion hypothesis & Bipolar Disorder

Werkingsmechanismen: Depakine

Werkingsmechanismen: Benzodiazepinen

